

המעלות של לימוד דף היומי

א) שלים מסכתיה - יומא טבא לרבנן

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיח/ב
 אמר אביי תיתי לי דכי חזינא צורבא מרבנן דשלים מסכתיה (דף קיט/א) עבידנא יומא טבא לרבנן

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ב סימן קי
הא שמחת סיום מסכתא הוא לא רק על המסיימים אלא על כל לומדי תורה כמפורש בשבת דף קי"ח
 דאמר אביי תיתי לי דכי חזינא צורבא מרבנן דשלים מסכתיה עבידנא יומא טבא לרבנן אף שאביי
משמע שלא סיימה.
 ואף שרש"י פי ע"ז שאביי ראש ישיבה היה ומשמע דרק על רבו של המסיים איכא מעלת שמחה זו
 דאלי"כ לאיזה צורך כתב כאן שהיה ראש ישיבה, מ"מ שפיר יש למילף שגם לת"ח אחרים יש עכ"פ
 שמחה כשמסיים צורבא מרבנן אף שאינו תלמידו דאם לא שייך כלל לאחרים גם לרבו אין טעם
 שיהיה עליו מצוה לעשות יום טוב אבל כיון ששמחת למוד תורה אף של אחד הוא שמחה של כל ת"ח
 שייך שעל הרב שגרם זה וסייעהו בלמודו יהיה מעלה לעשות גם יומא טבא.

ב) קביעת עתים לתורה - קביעת עצמו כאחד שלומד

משנה מסכת אבות פרק א
 (טו) שְׁמַאי אָמַר, עֲשֵׂה תוֹרַתְךָ קְבֵעַ.

1) שורש/עיקר

רמב"ם פירוש המשניות - מסכת אבות פרק א משנה טו
 אמר עשה תלמוד תורה השרש והעיקר
 וכל שאר עסקיך נמשכים אחריו אם נודמן נודמן ואם לא הזדמן לא הזדמן ואין נזק בהבצרו:

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לה/ב
 אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום רבי יהודה ברבי אלעאי בא וראה שלא כדורות הראשונים
 דורות האחרונים דורות הראשונים עשו תורתן קבע ומלאכתן עראי זו וזו נתקיימה בידן דורות
 האחרונים שעשו מלאכתן קבע ותורתן עראי זו וזו לא נתקיימה בידן

רמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק ג הלכה ז
 שמא תאמר עד שאקבץ ממון אחזור ואקרא עד שאקנה מה שאני צריך ואפנה מעסקי ואחזור ואקרא
 אם תעלה מחשבה זו על לבך אין אתה זוכה לכתרה של תורה לעולם אלא עשה תורתך קבע ומלאכתך
 עראי ולא תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה:

2) קביעת עתים

תלמוד בבלי מסכת שבת דף לא/א
 אמר רבא בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו נשאת ונתת באמונה קביעת עתים לתורה עסקת
 בפריה ורביה צפית לישועה פלפלת בחכמה הבנת דבר מתוך דבר

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף ז/א
 אמר רב המנונא אין תחילת דינו של אדם נידון אלא על דברי תורה
 שנאמר פוטר מים ראשית מדון אמר רב הונא האי תיגרא דמיא לצינורא דבידקא דמיא כיון דרווח
 רווח אביי קשישא אמר דמי לגודא דגמלא כיון דקס קס:

רמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק א הלכה ח

כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורין בין בחור בין שהיה זקן גדול שתשש כחו אפילו היה עני המתפרנס מן הצדקה ומחזר על הפתחים ואפילו בעל אשה ובנים חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה שנאמר והגית בו יומם ולילה.

תלמוד ירושלמי מסכת סוטה דף מה/ב
 ופסקו אנשי אמנה. אמר רבי זעירא אנשי אמנה תורה. כהדא חד רבי הוה קרי ליה לאחור בצור והוון צווחין בפרגמטי' והוה אמר לית אנא מבטלה ענתי אין חמי למיתי. מייתי הוא :

קרבו העדה מסכת סוטה פרק ט
 והוון וכו'. שהיו צועקים הקונים שיבא עם סחורתו למכור :
 והוה אמר. והי' אומר אין אני מבטל השעה שקבעתי ללימוד התורה בשביל הרווחת ממון :
 אין. אם ראוי שיבוא לי ריוח יבוא הוא מעצמו מהקב"ה אף לאחר שאגמור קביעה.
וזהו הנקרא תורתו אומנותו שמבזה כל האומנות ובוטח בה' שיתן לו פרנסתו והן הנקראים אנשי אמנה :

תלמוד בבלי מסכת יומא דף לה/ב
 תנו רבנן עני ועשיר ורשע באין לדין לעני אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה אם אומר עני הייתי וטרוד במזונותי אומרים לו כלום עני הייתי יותר מהלל...
 עשיר אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה אם אומר עשיר הייתי וטרוד הייתי בנכסי אומרים לו כלום עשיר הייתי יותר מרבי אלעזר...
 רשע אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה אם אמר נאה הייתי וטרוד ביצרי (היה) [הייתי] אומרים לו כלום נאה הייתי מיוסף...
נמצא הלל מחייב את העניים רבי אלעזר בן חרסום מחייב את העשירים יוסף מחייב את הרשעים :

מדרש (המצוטט בעין יעקב)
 בן זומא אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא **שמע ישראל** וגו'.
 בן ננס אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא **ואהבת לרעך כמוך**.
 שמעון בן פזי אומר **מצינו פסוק כולל יותר והוא את הכבש האחד תעשה בבוקר** וגו'.
 עמד ר' פלוני על רגליו ואמר **הלכה כבן פזי דכתיב ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן** וגו'.

על ידי לימוד דף יומי בן אדם קובע את עצמו כאחד שלומד וזה משפיע על כל חייו

ספר מלאכי פרק ג
 (ח) הִיִּקְבַּע אָדָם אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם קִבְּעִים אֹתִי וְאַמְרָתֶם בְּמֶה קִבְּעֶנּוּךְ הַמַּעֲשֶׂר וְהַתְּרוּמָה :

ספר הפלאה על כתובות - פתחא זעירא (המשך)
 ולשון קבעת הוא לשון גזל כמו שכתוב היקבע אדם וגו' ואמרו חז"ל שהוא לשון קבען פלניא וצריך לקבוע ולגזול עת לתורה

ג) היכרות התורה

תלמוד בבלי מסכת מנחות דף צט עמוד ב
שאל בן דמה בן אחרותו של ר' ישמעאל את ר' ישמעאל: כגון אני שלמדתי כל התורה כולה, מהו ללמוד חכמת יונית? קרא עליו המקרא הזה: לא ימוש ספר התורה הזה מפיד והגית בו יומם ולילה, צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמוד בה חכמת יונית.

ספר דברים פרק ו

(ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :
(ה) וְאֶהְיֶה אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ :
(ו) וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֶלְכִי מִצִּוְתָהּ הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ :
(ז) וְשָׁנַתָּם לְבָנֶיךָ וְדַבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלֶקְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ :

תלמוד בבלי מסכת קדושין דף ל עמוד א

תנו רבנן: **ושננתם - שיהו דברי תורה מחודדים בפיד**, שאם ישאל לך אדם דבר - אל תגמגם ותאמר לו, אלא אמור לו מיד, שנאמר (עמוד ב) +משלי ז+ אמור לחכמה אחרתי את וגו', ואומר: +משלי ז+ קשרם על אצבעותיך כתבם על לוח לבך, ואומר: +תהלים קכז+ כחצים ביד גבור כן בני הנעורים, ואומר: +תהלים קכז+ חצי גבור שנונים, ואומר: +תהלים מה+ חציך שנונים עמים תחתיך יפלו, ואומר: +תהלים קכז+ אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם לא יבושו כי ידברו את אויבים בשער.

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ל/א

עד היכן חייב אדם ללמד את בנו תורה?
אמר רב יהודה אמר שמואל כגון זבולון בן דן שלימדו אבי אביו **מקרא ומשנה ותלמוד הלכות ואגדות** מיתבי למדו מקרא אין מלמדו משנה?
ואמר רבא מקרא זו תורה כזבולון בן דן ולא כזבולון בן דן שלימדו אבי אביו ולא כזבולון בן דן דאילו התם מקרא משנה ותלמוד הלכות ואגדות ואילו הכא מקרא

רש"י קידושין דף ל/א

אינו מלמדו משנה - אין חובת בנו עליו אלא במקרא **מכאן ואילך ילמד הוא לעצמו**:

שולחן ערוך הרב יורה דעה הלכות תלמוד תורה פרק א

מן התורה האב הוא חייב ללמד לבנו בעצמו או למצוא לו מלמד שילמדנו **כל התורה כולה**

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ב סימן קי

והנה בדבר עצם למוד הדף יומי שהנהיג הגאון ר"מ שפירא זצ"ל ונתקבל בעולם הוא ענין גדול דהא לבד עצם מצות למוד תורה שמקיים בכל מה שילמוד אף רק מסכתא אחת כל ימיו, **הרי יש מצוה שילמוד כל התורה שבכתב ושבע"פ**. כי לבד משמעות הקראי איתא בקידושין דף ל' שלימדו אבי אביו מקרא משנה תלמוד הלכות ואגדות ומפורש שם שחייב, ומה שמסיק ולא כזבולון בן דן שלימדו הכל הוא רק לענין החיוב שעל האב ללמד לבנו יותר מהחיוב שעל אחרים הוא מקרא כמפורש ברש"י שכתב מכאן ואילך ילמוד הוא לעצמו.

תלמוד בבלי מסכת נדרים דף ז עמוד ב

ואמר רב גידל אי"ר (דף ח עמוד א) מנין שנשבעין לקיים את המצוה? שנאמר: +תהלים קיט+ נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי צדקך. והלא מושבע ועומד מהר סיני הוא! אלא הא קמ"ל, דשרי ליה לאיניש לזרוזי נפשיה. ואמר רב גידל אמר רב: האומר אשכים ואשנה פרק זה, אשנה מסכתא זו - נדר גדול נדר לאלהי ישראל. והלא מושבע ועומד הוא, ואין שבועה חלה על שבועה!
מאי קמ"ל? דאפי' זרוזי בעלמא, היינו דרב גידל קמיינת! הא קמ"ל, **כיון דאי בעי פטר נפשיה בקרית שמע שחרית וערבית, משום הכי חייל שבועה עליה**.

רש"י מסכת נדרים דף ח עמוד א

כיון דאי בעי פטר נפשיה בקרית שמע שחרית וערבית - דכיון דקרא ק"ש קיים לא ימוש **דא"ר שמעון בן יוחי** במסכת מנחות (דף צט ב) כל הקורא קרית שמע שחרית וערבית הרי זה קיים מצות לא ימוש וכיון דאי בעי פטר נפשיה מושנתתם בקרית שמע דיוצא בה ידי חובתו מאותה שבועה

דהר סיני משום הכי כי אמר אשנה פרק זה (אע"ג) דלא הוי מושבע בהכי דכבר פטר נפשיה ואהכי חל עליה שבועה.

ר"ן מסכת נדרים דף ח עמוד א
 הא קמ"ל דכיון דאי בעי פטר נפשיה וכו' - מסתברא לי דלאו דווקא דבהכי מיפטר שהרי חייב כל אדם ללמוד תמיד יום ולילה כפי כחו ואמרינן בפ"ק דקדושין (דף ל) ת"ר ושנתם שיהו דברי תורה מחודדין בפיך שאם ישאלך אדם דבר שלא תגמגם ותאמר לו וכו', וק"ש שחרית וערבית לא סגי להכי

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ד סימן לו
 ט. המצווה שיש על כל אחד מישראל ללמוד את כל התורה שהוא לימוד תלמוד בבלי שלא בעיון וגם משמע מהרמב"ם שאיכא מצווה חיובית על כל אחד ואחד מישראל ללמוד את כל התורה, שהרי נקט גם חיוב זה בפ"א ה"י, שהוא החיוב שעל כל אחד ואחד מישראל שצריך ללמוד עד יום מותו מטעם דכל זמן שלא יעסוק בלמודו הוא שוכח, שמזה הכרח שגם צריך ללמוד, דא"כ לא היה שייך לאסור השכחה. אבל חיובו הוא רק בזמן שקבע לקיים מצוות הלימוד, והיינו שצריך להשתדל שילמוד בכל יום פרק אחר. אבל הוא לימוד שלא בעיון, שהרי א"א בזמן קצר ללמוד בעיון. אלא שהלימוד בעיון לא שייך למצווה זו שנאמרה בפ"א, ששייך לקיימה אף אלו שלומדים רק זמן קטן ביום וזמן קטן בלילה.
 והוא מקור ללימוד דף גמרא שהיה ברוב ערי ישראל ואולי כולן שהיה חברה ש"ס, בין ללמוד בחבורת בע"ב כל הש"ס והרב למד זה עמהם, בין לחלוקת הש"ס לבע"ב היכולין ללמוד גם בעצמן שילמדו בהעיר כל הש"ס גם ע"י הבע"ב. וכשהיו בעיר הרבה בתי כנסיות, היה זה ברוב בתי כנסיות בכל ביהכ"נ לעצמה.

וכשהתחילו מתרשלין בזה, הונהג ע"פ הגאון ר' מאיר שפירא זצ"ל שהיה אב"ד ור"מ בלובלין, שיהיה דף יומי כללי קבוע בכל העולם. שבלמוד זה מקיימין לימוד כל תורה שבע"פ שנכתבה ע"י ר' אשי ורבינא, שזה שייך להחשיב כולה תלמודא - אף שאין לומדין גם תלמוד ירושלמי, מחמת שקשה הלימוד בירושלמי מפני שאין עליו פירוש מבואר בלשון קצר וברור ונכון כפירוש רש"י על הבבלי - מחמת שהתלמוד בבלי עיקר להלכה. וגם דורות הקדמונים היו הרבה, גם חכמים גדולים, שלא למדו את הירושלמי, וגם הרבה שלא ראו אותו מפני שלא העתיקו אותו הסופרים כל כך כהבבלי. שלכן החשיבו לעניין הלימוד דתושבע"פ שחייבו גם את בע"ב ללמוד, רק תלמוד הבבלי. שזה למדו בע"ב בחברות הש"ס שהיו בהעירות, וגם קביעות הדף היומי רק בתלמוד בבלי. אבל עכ"פ קיום המצווה כראוי לא נתקיים בזה, וגם ליכא חיוב הכרחי ממש על כל אחד ואחד, ולא נחשבו עבריינין בזה.

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ב סימן קי
וקיום מצוות למוד כל התורה יש בלימוד הדף היומי שהרי ילמדו במשך ז' שנים כל הש"ס ולכן הוא ענין גדול מאד. והנני ידו מוקירו, משה פיינשטיין

תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף קלד/א
 אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי שלא הניח מקרא ומשנה גמרא הלכות ואגדות דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים וקלין וחמורין וגזרות שוות ותקופות וגמטריאות ומשלות כובסים ומשלות שועלים שיחת שדים ושיחת דקלים ושיחת מלאכי השרת ודבר גדול ודבר קטן דבר גדול מעשה מרכבה ודבר קטן היות דאביי ורבא לקיים מה שנאמר להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא

ספר ישעיה פרק מב
 (כא) יהוה חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויגדיר:

אורות התורה פרק ב' אות א'
 והנה כל הלומד תורה הוא מוציא מהכח אל הפעל את מציאות חכמתה מצד נפשו ובודאי אינו דומה האור המתחדש מצד חיבור התורה לנפש זו לאור הנולי מהתחברותה לנפש אחרת, ואם כן הוא מגדיל התורה ממש בלמודו

סדר תפלה - נוסח אשכנז - סדר קרבנות
 יהי רצון מלפניך יידיך אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במקרה בלמינו. ותן חלקנו בתורתך ונשם נעבדך בקראת פימי עולם וקשנים קדמוניות:

ד) לימוד עם הציבור - קביעת עצמו כחלק מציבור הלומדים

1) הקהל

ספר דברים פרק לא

(ט) ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה אל הפהנים בני לוי הנשאים את ארון ברית ידוד ואל כל זקני ישראל:

(י) ויצו משה אותם לאמר מקץ שבע שנים במעד שנת השמטה בהג הספות:

(יא) בבוא כל ישראל לראות את פני ידוד אלהיך במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם:

(יב) הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרד אשר בשעריך

למען ישמעו ולמען ילמדו וקראו את ידוד אלהיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת:

2) תורה שבכתב- שנים מקרא- השלמת פרשיות עם הציבור

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ח/א

אמר רב הונא בר יהודה אמר רבי אמי לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור שנים מקרא ואחד תרגום (דף ח/ב) ואפילו עטרות ודיבון שכל המשלים פרשיותיו עם הציבור מאריכין לו ימיו ושנותיו רב ביבי בר אבבי סבר לאשלומינהו לפרשייתא דכולא שתא במעלי יומא דכפורי תנא ליה חייא בר רב מדפתי כתיב ועניתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וכי בתשעה מתענין והלא בעשרה מתענין אלא לומר לך כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי סבר לאקדומינהו אמר ליה ההוא סבא תנינא ובלבד שלא יקדים ושלא יאחר כדאמר להו רבי יהושע בן לוי לבניה אשלימו פרשיותייכו עם הציבור שנים מקרא ואחד תרגום והזהרו בורידין כרבי יהודה

תוספות ברכות דף ח/ב

ישלים פרשיותיו עם הציבור - נראה דכל השבוע מכיין דמתחילין לקרות הפרשה דהיינו ממנחת שבת ואילך עד שבת הבאה נקראת עם הציבור ואף על גב דלענין גיטין לא נקרא קמי שבת אלא מרביעי ואילך (בפסחים דף קו.) [וזמן השלמה יש] במדרש ג' דברים צוה רבינו הקדוש לבניו בשעה שנפטר שלא תאכלו לחם בשבת עד שתגמרו כל הפרשה משמע דקודם אכילה צריך להשלימה. ומיהו אם השלימה לאחר אכילה שפיר דמי. מכל מקום מצוה מן המובחר קודם אכילה:

ראב"ן שאלות ותשובות (בתחילת הספר) סימן פח

לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור ב' מקרא ואחד תרגום. נ"ל דביחיד הדר בכרך מיירי שאין לו עשרה לקרות בתורה, שצריך לכוין השעה שקורין הציבור בפרשה בבהכ"נ ויקרא גם הוא ביחיד שנים מקרא כנגד שנים הקורין בב"ה ואחד תרגום כנגד המתרגם בב"ה, שכן היה מנהגם כדתנן [מגילה כ"ג ב] הקורא בתורה לא יפחות לקרות פחות מג' פסוקים ולא יקרא למתרגם יותר מפסוק אחד, דאם כמו שפירשו רבותיי דבקריאת הפרשה בבוקר בשבת מיירי כמו שאנו רגילין, לימא לעולם יקרא אדם הפרשה בשבת שנים מקרא וכו', עם הציבור למה לי, אלא ודאי עם הציבור ממש כדפרישית, ועוד שנים מקרא וכו' למה לי הלא ישמעו בב"ה ויצאו ידי חובתן. ואעפ"כ מנהגינו מנהג גמור, דזימנין דלא מצי מכיין דעתיה בב"ה לכל הפרשה ויצא בקריאה שקרא כבר.

3) תורה שבפעל פה- דף יומי

Rav Meir Shapiro, First Congress of World Agudas Yisrael, Vienna, August 16, 1923

What a great thing! A Jew travels by boat and takes gemara Berachot under his arm. He travels for 15 days from Eretz Yisrael to America, and each day he learns the daf. When he arrives in America, he enters a beis medrash in New York and finds Jews learning the very same daf that he studied on that day, and he gladly joins them. Could there be greater unity of hearts than this?

ה) דף.. נזדמן לי

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף קכא/א
 תניא אר"ג פעם אחת הייתי מהלך בספינה וראיתי ספינה אחת שנשברה והייתי מצטער על תלמיד
 חכם שבה ומנו רבי עקיבא וכשעליתי ביבשה בא וישב ודן לפני בהלכה אמרתי לו בני מי העלך אמר לי
 דף של ספינה נזדמן לי וכל גל וגל שבא עלי נענעתי לו ראשי

רבי מאיר שפירא
 גלי הים סוערים, כל חייו של האדם מלאים מהמורות וקשיים, סערה אחר סערה בליבו של האדם
 פנימה: רגשות סערות כמו פחד, עצבות, או מלחמות סוערות בין הטוב לרע, גם בביתו של האדם
 הפרטי סוערים שם הגלים והקשיים, פרנסה, חינוך וכו', וכמובן רוחות נושבות וסוערות מבחוץ.
 הגלים האדירים מאיימים לשבור את היהודי, שעומד מפחד מול הקשיים הרבים.
 מה יעשה היהודי וינצל? "דף מזדמן לי!" לכל יהודי באשר הוא שם מזדמן דף גמרא! **והדף הקדוש**
הזה אם נאחז בו היטב, ולומד אותו בלא לוותר על אף יום, הרי "שדף נזדמן לי" וניצלתי!"

רמב"ם יד החזקה - הלכות איסורי ביאה פרק כב
 (כא) גדולה מכל זאת אמרו יפנה עצמו ומחשבתו לדברי תורה וירחיב דעתו בחכמה שאין מחשבת
 עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה ובחכמה הוא אומר אילת אהבים ויעלת חן דדיה ירווך בכל
 עת באהבתה תשגה תמיד סליקו להו הלכות איסורי ביאה בס"ד:

ו) מעמד סיום הדף כמעמד הקהל

ספר דברים פרק לא

(ט) ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה אל הכהנים בני לוי הנשאים את ארון ברית יְדֹד וְאֵל כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:

(י) ויצו משה אותם לאמר מקץ שבע שנים במעד שנת השמטה בחג הסכות:

(יא) בבוא כל ישראל לראות את פני יְדֹד אֱלֹהֶיךָ במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם:

(יב) הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרף אשר בשעריך

למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את יְדֹד אֱלֹהֵיכֶם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת:

(יג) ובניהם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו ליראה את יְדֹד אֱלֹהֵיכֶם כל הימים אשר אתם חיים על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה:

1) כיום שניתנה בו תורה

ספר דברים פרק ד

(ט) רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשפח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלִבְבְּךָ כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך:

(י) יום אשר עמדת לפני יְדֹד אֱלֹהֶיךָ בחרב באמר יְדֹד אֱלֹהֵי לִי אֵת הַעֵם וְאֲשַׁמְעֶם אֵת דְּבָרֵי אֲשֶׁר לְמַדּוֹן לִירְאָה אֶתִּי כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם חַיִּים עַל הָאֲדָמָה וְאֵת בְּנֵיהֶם לְמַדּוֹן:

מדרש הגדול פרשת וילך (לא מופיע בדיסקים)

יום הקהל כ'יום שניתנה בו תורה'

כתיב הכא 'הקהל את העם למען ישמעו ולמען ילמדו'

וכתיב התם 'הקהל לי את העם ואשמעם את דברי אשר ילמדון ליראה אתי'

רמב"ם יד החזקה - הלכות חגיגה פרק ג

(ו) וגרים שאינן מכירין חייבין להכין לבם ולהקשיב אזנם לשמוע באימה ויראה וגילה ברעדה כיום שניתנה בו בסיני

אפילו חכמים גדולים שיודעים כל התורה כולה חייבין לשמוע בכוונה גדולה יתרה

ומי שאינו יכול לשמוע מכיון לבו לקריאה זו שלא קבעה הכתוב אלא לחזק דת האמת ויראה עצמו כאילו עתה נצטוה בה ומפי הגבורה שומעה שהמלך שליח הוא להשמיע דברי האל:

כך מובן שהרמב"ם כלל הלכות הקהל בהלכות חגיגה (הדרך להתוועד עם ה') ולא בהלכות תלמוד תורה

2) חיבוב התורה

ספר החינוך - מצוה תריב
 משרשי המצוה, לפי שכל עיקרן של עם ישראל היא התורה, ובה יפרדו מכל אומה ולשון להיות זוכין לחיי עד תענוג נצחי שאין למעלה הימנו בנבראים, על כן בהיות כל עיקרן בה ראוי שיקהלו הכל יחד בזמן אחד מן הזמנים לשמוע דבריה ולהיות הקול יוצא בתוך כל העם אנשים ונשים וטף לאמר מה הקיבוץ הרב הזה שנתקבצנו יחד כולנו, ותהיה התשובה לשמוע דברי התורה שהיא כל עיקרנו והודנו ותפארתנו, ויבואו מתוך כך לספר בגודל שבחה והוד ערכה וכניסו הכל בלבם חשקה, ועם החשק בה ילמדו לדעת את השם ויזכו לטובה וישמח ה' במעשיו, וכענין שכתוב בפירוש בזאת המצוה ולמען ילמדו ויראו את ה' :

רש"י על דברים פרק לא פסוק יב
 והטף - למה באו לתת שכר למביאייהם :

תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף ג/א
 תנו רבנן מעשה ברבי יוחנן בן ברוקה ורבי אלעזר (בן) חסמא שהלכו להקביל פני רבי יהושע בפקיעין אמר להם מה חידוש היה בבית המדרש היום אמרו לו תלמידים אנו ומימך אנו שותין אמר להם אף על פי כן אי אפשר לבית המדרש בלא חידוש שבת של מי היתה שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה ובמה היתה הגדה היום אמרו לו בפרשת הקהל ומה דרש בה הקהל את העם האנשים והנשים והטף אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין? כדי ליתן שכר למביאייהן אמר להם מרגלית טובה היתה בידכם ובקשתם לאבדה ממני

כאן כתוב 'אשר לא ידעו' ובמשנה/גמרא חיוב חינוך תלוי בקטן היודע.

תלמוד ירושלמי מסכת יבמות דף ח/ב
 ראה את רבי יהושע וקרא עליו (ישעיה כח) את מי יורה דעה.
 זכור אני שהיתה אמו מולכת עריסתו לבית הכנסת בשביל שיתדבקו אזניו בדברי תורה.

ספר בראשית פרק יח
 (יח) וְאַבְרָהָם הָיָה לְגוֹי גָדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרָכוּ בוֹ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ :
 (יט) כִּי יִדְעִיתִי לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוָה אֶת בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ יִדְוֹד לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הִבְיֵא יִדְוֹד עַל אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלָיו :

רב יחזקאל ויינפלד
 ההתעסקות עם הטף, אע"פ שלטף אין תועלת לעצמם, הרי זה מעצים את חוויית ההקהלה של המביאין, ומשרישה בהם את הרגשת האחוריות להנחלת התורה לדורות שמחייבת ההתעסקות גם במה שלענייני בשר אין בו תועלת. רק כך מתקיים כראוי אצל המביאים' ה'למאן ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה' אלקיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת'. וד"ל.